ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 96.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, *7-го Декабря.* — 1848 — *Wilno.* WTOREK, *7-go Grudnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 1-го Декабря.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Ея Свѣтлости Герцогини Саксенъ-Альтенбургской, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на пятнадцать дней, съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 25 го сего Ноября.

—

Высочайшими Указами, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данными:

а) Государственному Совѣту, 6 го Ноября: Члену Государственнаго Совѣта, Генералу отъ Инфантеріи Князю *Шиховскому*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Предсѣдателемъ Департамента Военныхъ Дѣлъ;

Члену Государственнаго Совѣта, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Графу *Гурьеву*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Предсѣдателемъ Департамента Государственной Экономіи;

б) Комитету Министровъ, того же числа: Предсѣдателю Государственнаго Совѣта и Военному Министру, Генералу отъ Кавалеріи, Генералъ Адъютанту Князю *Чернышеву*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Предсѣдателемъ Комитета Министровъ, съ сохраненіемъ прежнихъ званій и должностей.

—

Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 3 Ноября, состоящій въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Каммеръ-еръ, Графъ *Медемъ*, назначенъ Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ при Дворѣ Его Величества Императора Бразильскаго.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 23-го Ноября, Генеральнаго Штаба Полковникъ *Ивановъ* назначенъ Штабъ-Офицеромъ Генеральнаго Штаба въ Управленіи Начальника Главнаго Штаба всѣхъ Резервныхъ и Запасныхъ Войскъ Гвардіи и Арміи, на мѣсто Подполковника *Турнау*.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 1-go Grudnia.

Jego Cesarska Mość Najwyżej rozkazać raczył; z powodu zgonu JO. Xiężny Saxen-Altenburgskiéj, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na piętnaście dni, ze zwykłemi podziałami, zaczynając od d. 25 Listopada.

—

Przez Najwyższe Ukazy, za własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, wydane:

a) do Rady Państwa, 6-go Listopada: Członkowi Rady Państwa, Jenerałowi Piechoty Xięciu *Szachowskiemu*, Najłaskawiéj rozkazano być Prezesem Departamentu Spraw Wojennych;

Członkowi Rady Państwa, Rzeczywistemu Radzcy Tajnemu Hrabiemu *Gurjewowi*, Najłaskawiéj rozkazano być Prezesem Departamentu Skarbowéj Ekonomii;

b) do Komitetu Ministrów, tegoż dnia: Prezesowi Rady Państwa i Ministrowi Wojny, Jenerałowi Jazdy, Jenerał-Adjutantowi Xięciu *Czernyszewowi*, Najłaskawiéj rozkazano być Prezesem Komitetu Ministrów, z zachowaniem uprzednich stopni i obowiązków.

—

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 3-go Listopada, zostający w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Rzeczywisty Radzca Stanu, Szambelan, Hrabia *Medem*, mianowany został Posłem Nadzwyczajnym i Ministrem Pełnomocnym przy Dworze N. Cesarza Brezylijskiego.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, 23 go Listopada, Jeneralnego Sztabu Półkownik *Iwanow* mianowany Sztab-Oficerem Jeneralnego Sztabu w Zarządzie Naczelnika Głównego Sztabu wszystkich Odwodowych i Zapaśnych Wojsk Gwardyi i Armii, w miejsce Podpółkownika *Turnau*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 30 *Ноября.*

Въ Магдебургской газетѣ напечатано оффиціальное извѣстіе о покушеніи какого-то доктора медицины Штокмана, въ сообществѣ съ докторомъ медицины Нейгаузомъ и Наумбургскимъ книгопродавцемъ Маасомъ, взбунтовать городу Бибру (*Bibra*) и его округъ въ Прусской Саксоніи. Собравъ шайку человѣкъ во сто праздношатающихся, засѣли они въ этомъ городкѣ, и производили какъ въ немъ, такъ и въ окрестностяхъ, разные безпорядки и насильства. Противъ нихъ послана была подвижная колонна подъ командою генерала Шаха. По приближеніи войскъ къ Бибрѣ, мятежники, окружавшіе городъ, скрылись, и докторъ Нейгаузъ взятъ подъ арестъ. Войска, занявъ городъ безъ бою, арестовали нѣсколько вооруженныхъ; главнѣйшіе изъ мятежниковъ бѣжали съ Маасомъ. Самъ Штокманъ также спасся бѣгствомъ, но былъ найденъ и арестованъ въ Веймарѣ. Надъ всѣми производится слѣдствіе.

— Нѣкто Миллеръ, предсѣдатель Липоваго Клуба (*Linden-Club*), посаженъ подъ арестъ.

— Изъ Трира отъ 20 Ноября пишутъ: „Здѣшнее городовое правленіе объявило, что не признаетъ рѣшенія національнаго собранія объ отказѣ въ платежѣ податей, и будетъ употреблять всѣ понудительныя мѣры противъ отказывающихся. О семъ обнародовано было печатное воззваніе и прибито по улицамъ. Чернь хотѣла сорвать эти объявленія, но подоспѣла гражданская стража, и произошла борьба, которая продолжалась до вечера. Войско усмирило непокорныхъ силою оружія, причемъ со стороны жителей многіе были ранены. Бургомистръ Гавъ тяжело раненъ."

— Если вѣрить корреспонденту Бельгійской газеты *Emancipation*, — во Франкфуртѣ на Майнѣ открытъ заговоръ, имѣвшій цѣлію умертвить многихъ значительныхъ членовъ тамошняго національнаго собранія, и произвесть новый мятежъ для провозглашенія республики.

4 Декабря.

Король назначилъ: предсѣдателя коммерческаго суда, Г. Гейдта, министромъ торговли, мануфактуръ и публичныхъ работъ; помощника статсъ-секретаря Бюлова, исправлющимъ должность министра иностранныхъ дѣлъ, а Г. Поммера-Эша, помощникомъ статсъ-секретаря въ министерствѣ торговли. Генералъ-адъютантъ Раухъ пожалованъ кавалеромъ ордена Краснаго Орла первой степени, украшеннаго дубовымъ вѣнкомъ.

— Въ засѣданіи національнаго собранія, 1 Декабря, въ Бранденбургѣ, число членовъ оказалось достаточнымъ. Изъ 402 членовъ, составляющихъ оное, явилось на лице 259, а 11 извинились болѣзнію или законными причинами. Депутатъ Шнейдеръ прочиталъ объявленіе части собранія, которая не являлась донынѣ, о томъ что она остается при протестѣ своемъ противъ перемѣщенія собранія, и что оппозиція рѣшилась отправиться въ Бранденбургъ для того, чтобы избѣжать предложенія призванія очередныхъ членовъ. Депутатъ Парризіусъ предложилъ отсрочить засѣданіе съ Пятницы до Понедѣльника, вѣроятно, для того, чтобъ дать партіи Унру время явиться въ собраніе и пріобрѣсть большинство. Это предложеніе было отринуто. Засимъ депутатъ Шнейдеръ и съ нимъ около ста членовъ вышли изъ залы. Собраніе потомъ рѣшило (72 голосами противъ 61) отложить свои засѣданія до Четверга. 82 члена не подавали голосовъ.

Австрія.

Вѣна, 28 *Ноября.*

Новое австрійское министерство обнародовало программу своихъ предстоящихъ дѣйствій. Изложивъ намѣреніе свое поступать во всемъ на основаніи законовъ, и всячески стараться объ утвержденіи порядка, безопасности и правъ каждаго, оно отзывается о политическомъ положеніи Австріи слѣдующими словами: „Главное предлежащее намъ дѣло состоитъ въ утвержденіи новаго союза, который бы соединилъ всѣ страны и племена Монархіи въ одно общее цѣлое. Съ этой точки должно смотрѣть и на путь, который избрало министерство въ отношеніи къ Германіи. Ве-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy

Berlin, 30 *listopada.*

W Gazecie Magdeburgskiéj czytamy urzędową wiadomość o zamachu jakiegoś Doktora Medycyny Stockmana, wraz z Doktorem Medycyny Neuhaus i xięgarzem z miasta Naumburg, Maas, w celu zbuntowania miasta Bibra i jego okręgu w Prusskiéj Saxonii. Zgromadziwszy bandę około stu włoczęgów, pomienieni trzéj przywódzcy zajęli to miasteczko i dopuszczali się tak w niém, jako też i w okolicy, różnych nadużyć i gwałtów. Przeciwko nim wysłana została ruchoma kolumna pod dowództwem Jenerała Schaka. Za zbliżeniem się wojska, rokoszanie, opasujący miasto, pierzchnęli, a Doktor Neuhaus został wzięty w niewolę. Wojsko opanowawszy miasto bez walki aresztowało kilku zbrojnych; główniejsi rokoszanie uciekli z Maasem. Sam Stockman też ratował się był ucieczką, ale wkrótce został odkryty i ujęty w Wejmarze. Nad wszystkimi teraz odbywa się sądowe badanie.

— Niejaki Müller, naczelnik Klubu Lipowego (Linden-Club), został aresztowany w Berlinie.

— Z Trewiru, pod d. 20 listopada, piszą: „Tutejszy Rząd Miejski oświadczył, że nie uznaje postanowienia Zgrom. Narodowego względem niepłacenia podatków, i że użyje wszelkich środków przymusowych przeciw tym wszystkim, którzy ich płacić nie zechcą. Ogłoszono w téj mierze drukowaną odezwę i przylepiono ją na rogach ulic. Pospólstwo chciało pozrywać te ogłoszenia, ale oparła się temu gwardya miejska, i ztąd wywiązała się walka, która trwała aż do wieczora. Wojsko uśmierzyło opornych siłą oręża; przyczém ze strony mieszkańców wielu było ranionych. Burmistrz Haw ciężką odniósł też ranę."

— Jeśli mamy dać wiarę korrespondentowi gazety Belgijskiéj *Emancipation*, we Frankfurcie nad Menem odkryty został spisek, mający na celu wymordowanie wielu znaczniejszych członków tamecznego Zgromadzenia Narodowego i wywołania nowego buntu dla ogłoszenia Rzeczypospolitéj.

Dnia 4 grudnia.

Król mianował Prezesa sądu handlowego P. Heydt, Ministrem handlu, rękodzieł i robót publicznych, Podsekretarza Stanu Bülow, tymczasowym Ministrem spraw zagranicznych, a P. Pommer-Esche Podsekretarzem Stanu w ministerstwie handlu; tudzież udzielił Jenerał-Adjutantowi Rauch order orła czerwonego klassy piérwszéj, z wieńcem dębowym.

— Na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, d. 1-go grudnia, w Brandenburgu, liczba członków okazała się być dostateczną Ze 402 członków, składających Zgromadzenie, przybyło osobiście 259, a 11 usprawiedliwiło swą nieobecność powodem choroby lub innych prawnych przyczyn. Deputowany Schneider czytał odezwę części Zgromadzenia, która dotąd nie odzywała się z tém, że trwa przy swojéj protestacyi przeciwko przeniesieniu Zgromadzenia, i że oppozycya postanowiła udać się na do Brandenburga dla tego tylko, iżby uniknąć zaproponowanego wezwania zastępców. Deputowany Parrisius podał wniosek o odroczenie posiedzeń do Poniedziałku (d. 3), zapewne dla tego, aby dać stronnictwu P. Unruh czas do przybycia na Zgromadzenie i pozyskania większości. Wniosek ten został uchylony. Poczém deputowany Schneider, a z nim około stu członków wyszli z Izby posiedzeń. Zgromadzenie postanowiło następnie (72 głosami przeciw 61) odroczyć swoje posiedzenia do Czwartku (d. 7). 82 członkow wstrzymało się od głosowania.

Austrya.

Wiedeń, 28 *listopada.*

Nowe Ministerstwo Austryackie ogłosiło swój programm, w którym wyraziwszy swój zamiar postępowania we wszystkiem według ustawy, tudzież utrzymania porządku bezpieczeństwa i praw wszystkich i każdego, mówi o politycznem położeniu Austryi jak następuje: „Głównym przedmiotem starań naszych będzie utworzenie nowego związku któryby wszystkie kraje i pleniona Monarchii, zjednoczył w jednę ogólną całość. Z tego też punktu należy patrzeć na drogę postępowania, jaką Ministerstwo względem Niemiec obrało. Wielkość nasza zależy nie na rozerwaniu Monarchii; siła jéj nie na osłabieniu Niemiec.

личіе наше заключается не въ расторженіи Монархіи, сила ея не въ ослабленіи Германіи. Существованіе Австріи, въ видѣ отдѣльнаго государства, необходимо Германіи и Европѣ. Въ семъ убѣжденіи, ожидаемъ мы естественнаго развитія неконченнаго еще преобразованія. Когда Австрія и Германія пріобрѣтутъ новыя и твердыя формы, тогда только возможно будетъ опредѣлить взаимныя ихъ политическія соотношенія. До того времени Австрія будетъ въ точности исполнять обязанности свои къ союзу. Во всѣхъ внѣшнихъ отношеніяхъ государства, потщимся мы сохранить выгоды и достоинство Австріи, и не допустимъ ни какого вліянія на независимое устройство нашихъ внутреннихъ учрежденій."

— Изъ Лайбаха, отъ 24 Ноября пишутъ, что тамошнее общество Словаковъ препроводило къ Императору адресъ, изъ котораго заимствуемъ слѣдующія примѣчательныя мѣста. „Первымъ параграфомъ будущаго уложенія германской имперіи, франкфуртское національное собраніе осмѣлилось расторгнуть связи, соединяющія Австрійскую Монархію. Мудрое правительство Австріи, конечно, воспротивится исполненію сихъ мѣръ. Руководимое уваженіемъ и преданностью къ своему государю, общество Словаковъ вовсе не думаетъ подавать какіе-либо совѣты и подвергать ихъ къ подножію трона, но, будучи посредникомъ чувствъ Славянской народности, оно почитаетъ себя обязаннымъ выразить предъ Его Величествомъ духъ, оживляющій всю націю. Рѣшеніемъ своимъ, франкфуртское національное собраніе нарушаетъ естественное и политическое право народовъ, составляющихъ Австрійскую имперію, и австрійскіе депутаты, составляя, по малому числу своему, безсильную часть собранія, не могутъ съ надлежащимъ успѣхомъ противиться столь вреднымъ постановленіямъ. По сей причинѣ дерзаемъ умолять Ваше Императорское Величество отозвать изъ франкфуртскаго національнаго собранія посланныхъ туда депутатовъ изъ южно-славянскихъ областей."

— Выступленіе войскъ въ походъ противъ Венгріи, назначенное было на вчерашнее число, вновь пріостановлено, по случаю происходящихъ въ Ольмюцѣ переговоровъ. О послѣдствіяхъ этихъ переговоровъ еще ничего неизвѣстно; слышно только, что Австрія требуетъ выдачи Коссута, а Венгерцы хотятъ предоставить ему возможность удалиться въ Америку. Между тѣмъ, по слухамъ, Коссутъ объявилъ, что, пока останутся въ живыхъ хотя два Венгерца, одинъ изъ нихъ будетъ венгерскимъ военнымъ министромъ, а другой венгерскимъ министромъ финансовъ. Не смотря на это хвастовство и на сильное укрѣпленіе Коморна и Песта, немногіе с мнѣваются въ скоромъ окончаніи дѣла. На первый разъ Мадьяры обезопасили свои главные города отъ опустошенія, выдвинувъ окопы сколько возможно дальше.

30 *Ноября.*

Въ засѣданіи Кремсирскаго національнаго собранія 27 числа, рѣшено, большинствомъ 143 голосовъ противъ 124, протоколы засѣданій 28, 29 и 31 Октября считать недѣйствительными, и потому не читать ихъ.

— Депутація національнаго банка поднесла князю Виндишгрецу благодарственный адресъ, за оказанное покровительство этому учрежденію. Князь отвѣчалъ, что охотно принимаетъ изъявленныя ему чувствованія и постарается водворить порядокъ и исполненіе закона. Потомъ директоры банка вручили князю 3,000 рейн. гульд., для раздачи войску, кои князь принялъ съ признательностію.

— Князь Виндишгрецъ переѣхалъ съ главною своею квартирою изъ Шенбрунна въ городъ Гайнбургъ, лежащій въ полуторѣ мили отъ Венгерской границы, по тракту въ Пре бургъ. Банъ Іеллашичъ отправился также въ армію. Изъ Богеміи и Моравіи перевозятся по желѣзнымъ дорогамъ многочисленные отряды войскъ, со всѣми военными припасами. Въ Вѣнѣ останутся только пограничные баталіоны.

— По случаю отъѣзда Бана Іеллашича, данъ былъ въ залѣ Софіи банкетъ, послѣ котораго народъ отвезъ его на квартиру.

— Вчера слышенъ былъ отдаленный гулъ орудій, со стороны Венгріи; посему полагаютъ, что тамъ уже началось сраженіе.

Istnienie Austryi, jako osobnego mocarstwa, niezbędne jest dla Niemiec i dla Europy. W tém przekonaniu, oczekiwać będziemy dalszego rozwinięcia nieskończonego jeszcze przekształcenia. Gdy Austrya i Niemcy przybiorą nowe i stałe formy, wtenczas tylko dopiéro można będzie oznaczyć ich wzajemne polityczne stosunki. Tymczasem Austrya, aż do owéj chwili, wypełniać będzie ściśle teraźniejsze swe obowiązki względem Niemiec. Pod względem wszystkich wewnętrznych spraw kraju, będziemy się starali utrzymać interess i powagę Austryi, i nie dopuścimy żadnego wpływu, któryby miał krępować niezawisłość naszych wewnętrznych urządzeń."

— Z Lajbach, pod d. 24 listopada, piszą, że tameczne towarzystwo Słowaków, podało adress do Cesarza, w którym znajduje się między innemi następujące godne uwagi miejsce. „Mocą piérwszego paragrafu przyszłéj Ustawy Państwa Niemieckiego, Frankfurtskie Zgromadzenie Narodowe odważyło się rozerwać węzły łączące Monarchią Austryacką. Mądry Rząd Austryi oprze się bezwątpienia wykonaniu tych uchwał. Kierowane uszanowaniem i poświęceniem się dla swego Monarchy towarzystwo Słowaków, bynajmniéj nie myśli dawać jakichkolwiek rad i składać ich u stóp Tronu, ale będąc tłumaczem uczuć Sławiańskiéj ludności, uważa za swój obowiązek wyrazić przed Jego Cesarską Mością duch, który cały naród ożywia. Przez postanowienie swoje, Frankfurtskie Zgromadzenie Narodowe gwałci przyrodzone i polityczne prawo narodów, składających Cesarstwo Austryackie, a deputowani Austryaccy, składając, z powodu niewielkiéj swéj liczby, słabą tylko cząstkę tego Zgromadzenia, nie mogą z pożądanym skutkiem opierać się tak zgubnym postanowieniem. Z téj przeto przyczyny ośmielamy się upraszać Waszą Cesarską Mość o odwołanie z Frankfurtskiego Zgromadzenia Narodowego posłanych tam deputowanych z południowo-Sławiańskich prowincyi."

— Pochód wojska do Węgier, na dzień wczorajszy naznaczony, został znowu wstrzymany; toczą się bowiem w Ołomuńcu układy, na których wypadek oczekiwać należy. Jaki ich jest cel i zasady, o tém nic pewnego wiedzieć nie można, mówią tylko, że Austrya domaga się wydania Kossutha, a Węgry chcą dlań otrzymać wolny odjazd do Ameryki. Tymczasem, jak słychać, Kossuth miał jakoby oświadczyć, że dopóki choćby tylko dwóch Węgrów pozostanie przy życiu, jeden z nich będzie Węgierskim Ministrem wojny, a drugi Węgierskim Ministrem skarbu. Mimo jednak tych przechwałek i mocnego obwarowania Komorna i Pesztu, mało jest takich któryby wierzyli w powodzenie sprawy Madżiarów. Tymczasem Madżiarowie zabezpieczyli naprzód swoje główne miasta od spustoszenia, posunąwszy jak można naprzód okopy.

Dnia 30 *listopada.*

Na posiedzeniu Sejmu w Kremsier, d 27 b. m., uchwalono 143 głosami przeciw 124, iż protokóły posiedzeń z d. 28, 29 i 30 października, nie mogą być uważane za prawomocne, i przeto nie mają być odczytane.

— Deputacya banku narodowego złożyła Xięciu Windischgrätz adress, zpodziękowaniem za udzieloną zakładowi temu opiekę: na co jéj odpowiedział Xiążę, że z przyjemnością przyjmuje wynurzenie prawych uczuć, że swéj zaś strony dołoży całéj usilności w celu zaprowadzenia porządku i poszanowania prawa. Poczém Dyrektorowie złożyli Xięciu 3,000 reńskich dla wojska, które Xiążę z wdzięcznością przyjął.

— Xiążę Windischgrätz opuścił swoję główną kwaterę w Schönbrunn, i przeniósł się do Hainburga, miasta leżącego o półtory mili od granicy Węgierskiéj, przy gościńcu wiodącym do Preszburga. Ban Jellachich udał się także do wojska. Z Czech i Moraw, drogą żelazną przybywają liczne wojsk oddziały, z zapasami wojennemi. W Wiedniu pozostaną tylko na załodze bataliony pograniczne.

— Z powodu odjazdu Bana Jełłaczyca, oficerowie dawali dlań biesiadę, w sali Zofii; poczém w pojeździe lud go zaciągnął do domu.

— W dniu wczorajszym słyszano głuchy grzmot dział od strony Węgier, skąd wnoszą, że już rozpoczęto walkę.

Галиція. *Лембергъ*, 14 *Ноября*.

По поводу движенія войскъ въ Венгрію, правительство предписало всѣмъ властямъ въ Галиціи, имѣть неослабное наблюденіе за охраненіемъ общаго спокойствія; въ противномъ же случаѣ, весь край будетъ объявленъ въ осадномъ положеніи. Генералъ Гамерштейнъ, объявившій городъ Лембергъ въ осадномъ положеніи, уполномоченъ поступать такимъ же образомъ съ каждымъ городомъ.

— Здѣсь много говорятъ о предстоящемъ раздѣленіи Галиціи на три части. Поляки, Русины и Румуны, какъ три основныя стихіи галиційскаго народонаселенія, представляютъ для этого раздѣла три главныя точки опоры. Восточные округи, до Тарновскаго, составятъ Русинскую губернію, съ главнымъ городомъ Лембергомъ. Изъ западныхъ округовъ, начиная съ Тарновскаго, со включеніемъ Краковской Области и города Кракова, образуется вторая, а изъ Румуніи, бывшей Буковины, третья губернія. По слухамъ, для сформированія Русинской національной гвардіи нѣтъ больше никакихъ препятствій, и мундиръ ея долженъ быть желто-голубаго цвѣта. Присовокупляютъ, что командныя слова будутъ на Русинскомъ языкѣ и что начальникъ этой гвардіи долженъ называться гетманомъ.

Франція.

Парижъ, 29 *Ноября*.

Во вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія, въ слѣдствіе требованныхъ Г. Биксіо объясненій, по поводу итальянскихъ дѣлъ, генералъ Кавеньякъ выразился слѣдующимъ образомъ: „третьяго дня получили мы извѣстіе, о происшествіяхъ въ Римѣ. Въ тотъ же день послали мы по телеграфу приказаніе въ Тулонъ посадить на четыре фрегата 3,500 человѣкъ войска и отправить ихъ въ Чивитавекію. Г. Курселлъ, вашъ товарищъ, принялъ на себя плыть съ этою эскадрою въ Римъ, или, вообще, туда, гдѣ будетъ находиться Папа, для того, чтобы быть въ распоряженіи Его Святѣйшества. Въ инструкціи, данной Г. Курселлю сказано, между прочимъ, что, въ случаѣ, если Папа пожелаетъ отправиться въ предѣлы французской республики, то слѣдуетъ приготовить для него фрегатъ.“ Въ слѣдствіе этого объявленія, Г. Ледрю-Ролленъ потребовалъ пренія объ этомъ предметѣ и желалъ, чтобы оно началось тотчасъ-же; но собраніе рѣшило отложить преніе до Четвертка, 30 числа.

— Въ сегодняшнее засѣданіе, Г. Жоли спрашивалъ министерство по предмету испанскихъ дѣлъ. Но эти вопросы, безъ всякаго важнаго повода предложенные, ни на чемъ неоснованные, ни къ чему не повели. Собраніе перешло къ очереднымъ дѣламъ, то есть, къ преніямъ по бюджету морскаго вѣдомства, который вполнѣ утвердило.

— Въ Монитерѣ сегодня пишутъ: „Одинъ журналъ (*Ami de la Religion*) ошибочно сообщилъ вчера, будто бы Папа былъ принужденъ оставить Римъ. Напротивъ, правительство получило изъ Чивитавеккіи, отъ 23 Ноября, въ 2 часа по полудни, телеграфическую депешу слѣдующаго содержанія: „Римъ спокоенъ. Новое министерство обнародовало свою программу и вступило въ управленіе государственными дѣлами. Мамiани прибудетъ сегодня вечеромъ въ Римъ.“ Монитеръ при этомъ замѣчаетъ: „Иностранныя извѣстія только тогда могутъ быть почитаемы оффиціальными, когда они помѣщены во всеобщемъ Монитерѣ или являются въ другихъ журналахъ подъ видомъ сообщеній отъ правительства.“

— Правительство извѣщено по телеграфу, что Г. де-Курсель уже прибылъ въ Тулонъ, откуда онъ долженъ отправиться, съ бригадою Мольдера, къ Чивитавеккіи. Эта бригада давно стояла въ окрестностяхъ Марсели. Она сформирована весною, когда шла рѣчь объ экспедиціи въ Венецію, и съ тѣхъ поръ оставалась на военной ногѣ. Въ дипломатическихъ инструкціяхъ, данныхъ Бастидомъ г-ну де-Корселю и обнародованныхъ теперь въ Монитерѣ, сказано, между прочимъ: Вы знаете печальныя происшествія, которыя случились въ Римѣ и въ слѣдствіе которыхъ Его Святѣйшество находится какъ бы въ неволѣ. Поэтому, правительство республики рѣшилось отправить къ Чивитавеккію четыре фрегата, съ 3,500 человѣкъ войска. Оно рѣшилось также послать васъ въ Римъ, въ качествѣ чрезвычайнаго уполномоченнаго. Вы долж-

Galicya. *Lwów*, 14 *listopada*.

Z powodu wyjścia wojska do Węgier, Rząd zawezwał wszystkie władze w Galicyi, aby czuwały nad publiczną spokojnością; w przeciwnym bowiem razie, cały kraj ogłoszony będzie w stanie oblężenia. Jenerał Hammerstein który Lwów ogłosił w stanie oblężenia, otrzymał pozwolenie postąpienia tak z każdém miastem.

— Wiele tu mówią o mającym nastąpić podziale Galicyi na trzy części. Polacy, Rusini i Rumuni (Wołosi), jako trzy składowe pierwiastki ludności Galicyjskiéj, stanowić mają dla tego podziału trzy główne punkta podstawy. Wschodnie okręgi, aż do Tarnowskiego, utworzą gubernią Rusińską, z głównem miastem Lwowem. Z zachodnich okręgów, zaczynając od Tarnowskiego, i obejmując w to obwod Krakowski i miasto Kraków, utworzy się druga, a z Rumunii, byłéj Bukowiny, trzecia gubernia. Jak słychać, do utworzenia Rusińskiej narodowéj gwardyi nie ma już żadnych przeszkód, i mundur jéj ma być żółto-błękitnego koloru. Dodajmy, że słowa musztry będą w języku Rusińskim, i że naczelnik téj gwardyi ma się nazywać Hetmanem.

Francya.

Paryż, 29 *listopada*.

Na wczorajszém posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, w skutek interpellacyi P. Bixio względem spraw Włoskich, Jen. Cavaignac oświadczył co następuje: „Onegdaj otrzymaliśmy szczegółową wiadomość o wypadkach w Rzymie, i tegoż dnia posłaliśmy telegrafem rozkaz do Tulonu, aby 35,0 0 wojska wsiadło natychmiast na cztéry fregaty i udało się do Civitavecchia. Członek Zgromadzenia Narodowego, P. Courcelles, przyjął na siebie popłynąć z tą eskadrą do Rzymu, lub w ogólności tam, gdzie się Papież znajdować będzie, aby być na rozkazy Jego Świątobliwości. W instrukcyi danéj P Courcelles, powiedziano, iż w razie, jeśliby Papież opuścił Rzym i życzył sobie udać się do krajów Rzeczypospolitéj Francuzkiéj, jedna z fregat ma być oddana do Jego rozporządzenia.“ — W skutek tego oświadczenia, P. Ledru-Rollin domagał się rozpraw w tym przedmiocie i chciał je rozpocząć natychmiast; atoli Zgromadzenie odłożyło to na Czwartek (d. 30).

— Na posiedzeniu dnia dzisiejszego, P. Joly, interpellował ministerstwo w przedmiocie spraw Hiszpańskich. Interpellacya ta, bez żadnego ważnego powodu wszczęta, na niczém nie oparta, do niczego też nie doprowadziła. Zgromadzenie przeszło do porządku dziennego, to jest do rozpraw nad budżetem marynarki, który w zupełności uchwaliło.

— W *Monitorze* dzisiejszym piszą: „Dziennik jeden (*Ami de la Religion*) umieścił wczoraj mylną wiadomość, jakoby Papież zmuszony był oddalić się z Rzymu. Przeciwnie, Rząd otrzymał z Civitavecchia, pod d. 23 listopada, o godz. 2-ej z południa, telegraficzną depeszę następującéj treści: „Rzym jest spokojny. Nowe Ministerstwo ogłosiło swój program i objęło ster rządu. Mamiani przybędzie dzisiaj wieczorem do Rzymu.“ *Monitor* obok tego czyni uwagę, iż zagraniczne wiadomości wtenczas tylko mogą się uważać za urzędowe, kiedy są umieszczone w nim samym lub się ukazują w innych dziennikach, w sposobie artykułów nadesłanych od Rządu.“

— Rząd otrzymał dziś wiadomość telegrafem, że P. de Courcelles już przybył do Tulonu, zkąd ma się udać z brygadą Moliera do Civitavecchia. Brygada ta oddawna już stała w okolicach Marsylii; utworzoną została na wiosnę, kiedy rzecz szła o wyprawę do Wenecyi, i od téj pory ciągle zostawała na stopie wojennéj. W dyplomatycznych instrukcyach danych przez P. Bastide, Panu de Corcelles, i ogłoszonych, obecnie w Monitorze powiedziano między innemi: „Wiadome są Panu smutne wypadki które zaszły w Rzymie, i w skutek których Jego Świątobliwość znajduje się jakby w niewoli. Przetoż Rząd Rzeczypospolitéj postanowił wyprawić do Civitavecchia cztéry fregaty z 3,5 0 ludzi, i razem też posłać Pana do Rzymu, jako nadzwyczajnego pełnomocnika. Masz Pan przyjąć na siebie obowiązek pośrednika i powrócić Jego Świątobliwości osobistą wolność, w razie jeśliby jéj był pozbawiony. Zresztą nie powinie-

ны принять на себя обязанность посредника и возвратить Его Святѣйшеству личную свободу, въ случаѣ, если бы онъ лишился ее. Впрочемъ, вы не должны вмѣшиваться ни въ какіе политическіе вопросы, занимающіе теперь Римъ. Повторяю, ваше посольство не имѣетъ и не можетъ имѣть пока никакой другой цѣли, кромѣ заботливости о личной безопасности Папы и о доставленіи Его Святѣйшеству средствъ, въ крайнемъ случаѣ, переѣхать на время во Францію.

— Здѣшнее министерство сообщило англійскому кабинету о принятыхъ относительно Рима мѣрахъ, и просило скорѣйшаго отвѣта, который и полученъ вчера съ нарочнымъ курьеромъ.

— Архіепископъ Парижскій, пастырскимъ посланіемъ отъ 27 Ноября, предписываетъ совершать во всѣхъ церквахъ молебствіе о спасеніи Папы, „ко орый—по славамъ сего циркуляря—началъ уже свою муку (*sa passion*) и пьетъ горькую чашу неблагодарности народа.“

— На дняхъ, за Менскою заставою, происходилъ банкетъ женщинъ Соціалистокъ, или, какъ онѣ сами именуютъ себя, *прогрессивныхъ женщинъ*, подъ предсѣдательствомъ извѣстнаго коммуниста Петра Леру. Мы не въ состояніи повторить множества остроумныхъ шутокъ, къ которымъ эта особенная демонстрація подала поводъ газетамъ здравомыслящихъ партій; но выпишемъ только нѣкоторые тосты. Выпивъ за здравіе великихъ мужей коммунизма: Сенъ-Симона, Фуррье, Кабе, Луи Блана г-жа Дезире Гей предложила тостъ: „да здравствуетъ единство мужчины съ женщиною!“—Г-жа Масъ—: „да здравствуетъ честная и умѣренная республика!“—Г-жа Кандело: „да здравствуетъ тотъ, кто первый возсталъ для защиты угнетенныхъ!“—Г-жа Фоссуайэ: „да здравствуетъ недовѣрчивость.“—Г-жа Штурмъ: „да здравствуетъ нравственная отвага!“—Г-жа Дерашъ: „да здравствуетъ Олинда Родригезъ!“—Г-жа Франсуа; „да здравствуетъ общественное счастіе, невозможное безъ счастія женщины!“—и проч. Эти достопочтенныя женщины, пишетъ *Gazette de France*, весьма пріуставшія по поводу многочисленныхъ тостовъ, возвратились домой подъ вѣжливымъ присмотромъ городскихъ гвардейцевъ, конечно не по той линіи, которая, по словамъ геометровъ, образуетъ кратчайшій путь между двумя пунктами. Это именуется *успѣхъ*. О какъ далеко отъ нашихъ дамъ изъ—подъ менской заставы отстала бы та Римская женщина, о которой надгробная надпись гласила, что она: „сидѣла дома и пряла куделю.“ Она вторично умерла бы со стыда передъ женщиною-Соціалистскою. Газета заключаетъ статью слѣдущими словами: „Такъ кончилась эта фартучная демонстрація, которая не могла имѣть никакихъ послѣдствій, кромѣ общаго смѣха и негодованія.“

— Вчера носились здѣсь слухи, что Луи Бонапарте убитъ выстрѣломъ на Вандомской площади. Слухи эти не правдоподобны; напротивъ того народъ толпами стекается на эту площадь, чтобы видѣть новаго Императора; и хотя онъ разгласилъ, что отправляется въ деревню, однако же площадь, по обычаю, наполняется народомъ, причемъ однако господствуетъ величайшее спокойствіе.

— Клубы Бонапартистовъ продолжаютъ дѣйствовать. Въ произносимыхъ рѣчахъ увѣряютъ, что Лудвикъ Бонапарте, въ случаѣ, если будетъ избранъ президентомъ, внесетъ въ казну 300,000,000 фр., на покупку пустопорожнихъ земель, на коихъ учреждены будутъ колоніи, со всевозможными удобствами жизни.

— Одинъ изъ членовъ фамиліи Бонапарте заложилъ драгоцѣнныя вещи въ двухъ милліонахъ франковъ, на покрытіе расходовъ по выбору принца Лудвика въ кандидаты. Въ департаментахъ, какъ слышно, онъ, имѣетъ на своей сторонѣ 10/16, генералъ Кавеньякъ 3/16, Ледрю-Ролленъ 2/16, а прочіе кандидаты только по 1/16, голосовъ.

— Третьяго дня происходила дуэль, за политическія мнѣнія, между Г. Адамомъ, бывшимъ секретаремъ префекта Сенскаго департамента и полковникомъ Райемъ. Первый раненъ въ ногу.

— Третьяго дня отправлена въ Алжирію 13-я партія переселевцевъ въ числѣ 800 человѣкъ. Священникъ Бюрне подарилъ имъ библію.

30 Ноября.

Генералъ Кавеньякъ принималъ вчера депутацію національной гвардіи, въ числѣ 2,000 человѣкъ, которая поздравила его, по поводу состоявшагося 25 го с. м. постановленія національнаго собранія.

neś Pan wdawać się w żadne polityczne interessa, które obecnie Rzym zajmują. Powtarzam, iż posłannictwo Pańskie nie ma i nie może mieć tymczasem żadnego innego celu, prócz troskliwości o osobiste bezpieczeństwo Papieża i o podanie Jego Świątobliwości środków, w razie koniecznym, przejechania na czas do Francyi.“

— Nasz gabinet zawiadomił ministerstwo Angielskie o środkach, jakie względem Rzymu przedsięwziął, i prosił o najśpieszniejszą odpowiedź, którą już dzisiaj rano przywieźć miał goniec nadzwyczajny.

— Arcy-Biskup Paryzki, listem Pasterskim, d. 27 listopada wydanym, nakazał we wszystkich kościołach odbyć publiczne nabożeństwo za ocalenie Papieża, „który—podług słów tegoż listu,—rozpoczął już swą mękę (*sa passion*), i pije gorzki kielich niewdzięczności ludu.“

— W tych dniach przy rogatce du Maine miała miejsce uczta kobiet Socyalistek,czyli,jak się same nazywają,*kobiet postępowych*,pod Prezydencyą znanego kommunisty Piotra Leroux. Nie podobna nam powtórzyć mnóstwa dowcipnych żartów do których ta osobliwsza demonstracya dała powód gazetom stronnictw zdrowomyślących; wypiszemy tylko niektóre toasty. Po wypiciu za zdrowie wielkich mężów kommunizmu; Saint-Simona, Fouriera, Cabeta, Ludwika Blanc, Pani Désirée Gay wniosła: „Niech żyje jedność mężczyzny z kobietą!—Pani Mace: „Niech żyje Rzeczpospolita uczciwa i umiarkowana!“—Pani Candelot: „Niech żyją ci, którzy piérwsi stanęli w obronie uciśnionych!“—Pani Fossoyeux: „Niech żyje Nieufność!“ (vive la Méfiance)—Pani Sturm: „Niech żyje odwaga moralna!“—Pani Desroches: „Niech żyje Olinda Rodriguez!“—Pani François: „Za szczęście towarzyskie niepodobne bez uszczęśliwienia kobiety!“ i t. d. Te czcigodne matrony, (mówi *Gazette de France*), wielce znużone tak licznemi wiwatami, wróciły do domów pod uprzejmym nadzorem gwardzistów municypalnych, nie koniecznie po téj linii, która według geometrów jest najkrótszą między dwóma punktami drogą. To się nazywa *Postęp*. O! jakże daleko w tyle od naszych dam z pod rogatki Maine znalazłaby się owa matrona Rzymska, któréj nagrobek opiewał, że „siedziała w domu i kądziel przędła.“ Umarłaby po raz drugi ze wstydu przed Kobietą-Socyalistką.“—Gazeta kończy temi słowy „Tak się odbyła ta demonstracya fartuszkowa, która nie mogła mieć innego odgłosu, prócz powszechnego śmiechu i oburzenia.“

— Wczoraj rozeszła się była pogłoska, że na placu Vendome strzelono do Ludwika Bonaparte. Rzecz ta nie ma najmniejszego do prawdy podobieństwa; przeciwnie owszem, lud zgromadza się tłumnie na pomienionym placu, dla widzenia nowego Cesarza; a chociaż tenże wczoraj kazał ogłosić, że wyjeżdża na wieś, jednakże plac jak zwykle był napełniony, przyczém wszakże panowała największa spokojność.

— Kluby Bonapartystowskie ciągle odbywają swoje czynności. Główni mówcy przyrzekają, że Ludwik Bonaparte, zostawszy Prezydentem, wniesie do skarbu 300,000,000 fr., zakupi grunta odłogiem leżące i założy osady, które będą prawdziwym rajem.

— Jeden z członków rodziny Bonaparte zastawił za dwa milliony klejnoty, na wydatki na kandydaturę Ludwika. W departamentach ma jakoby ten Xiążę dziesięć szesnastych części głosów; Cavaignac trzy,Ledru-Rollin dwie, a inni kandydaci jednę szesnastą.

— Onegdaj odbył się znowu pojedynek za opinie polityczne, między P. Adam, byłym Sekretarzem prefektury Sekwany, a Półkownikiem Rey. Piérwszy raniony został w biodro.

— Onegdaj wyruszyła do Algieryi trzynasta wyprawa wychodźców; złożona z 800 rodzin. Proboszcz Burnet podarował osadnikom biblią.

Dnia 30 listopada.

Jenerał Cavaignac przyjmował wczoraj deputacyą, złożoną z 2,000 gwardzistów narodowych, która mu złożyła powinszowanie, z powodu uchwały Zgromadzenia Narodowego w dniu 25 b. m.

— Г. Ламартинъ написалъ сегодня во всѣ журналы письмо, которымъ извѣщаетъ, что онъ неотказывается отъ кандидатства въ президенты.

— *Gazette de France* вчера вечеромъ была конфискована на почтѣ и въ ея редакціи, по поводу непріязненной статьи противъ генерала Кавеньяка въ пользу Лудвика Бонапарте.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ насчетъ манифеста Лудвика Бонапарте, что онъ заключаетъ обѣщанія для каждой партіи, между тѣмъ сочинитель онаго донынѣ можетъ предложить лишь свое имя и свои слова. *National* изъясняетъ то же, только въ болѣе колкихъ выраженіяхъ. *Siecle*, бывшій донынѣ противникомъ Лудвика Бонапарте, теперь почти хвалитъ его. *Cour. fr.*, поддерживающій Г. Ламартина, объявляетъ себя противъ манифеста. Изъ словъ *Constitutionnele* обнаруживается сожалѣніе, что присоединился къ дѣлу Лудвика Бонапарте. Газета *La Presse* желала бы, чтобы онъ лучше не издавалъ никакого манифеста; но какъ это уже совершилось, расхваливаетъ его и съ жаромъ возстаетъ противъ *Nationale*. Органы красной республики и соціализма сохраняютъ молчаніе, за исключеніемъ газ. *Reforme*, которая манифестъ сей называетъ дурнымъ и недѣйствительнымъ.

— Въ *Patrie* утверждаютъ, что умѣренная партія національнаго собранія, считающая до 550 членовъ, приняла съ единодушнымъ одобреніемъ манифестъ Лудвика Бонапарте, и въ особенности тотъ пунктъ, гдѣ говорится о всепрощеніи.

— Въ *Courrier de la Somme* пишутъ, что Г. Моле не намѣренъ подавать голоса въ пользу генерала Кавеньяка, при выборѣ президента, но объявилъ, что будетъ балотировать въ пользу Лудвика Бонапарте.

— Въ департаментахъ, гдѣ происходили выборы членовъ въ національное собраніе, избраны въ это званіе маршалъ Бюжо и Г. Ней.

— Верховный судъ составилъ рѣшеніе, коимъ бывшіе министры Короля Лудвика Филиппа признаны неподвергающимися никакому обвиненію; посему Г. Гизо и его товарищи могутъ возвратиться во Францію.

— Маршалъ Мармонъ, находящійся съ 1830 года за границею, намѣренъ возвратиться во Францію.

1 *Декабря.*

Во вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія, предметомъ преній были римскія дѣла. Г. Ледрю-Ролленъ упрекалъ исполнительную власть, въ томъ, что дѣйствительною цѣлію высланной туда эскадры, есть не защита Папы, а желаніе ниспровергнуть образовавшееся тамъ либеральное министерство, и что мѣра эта можетъ взволновать Европу. „Не запирайтесь,—сказалъ,—ваша экспедиція и имѣетъ политическую цѣль. Но если вы хотите дѣйствовать за одно съ фельдмаршаломъ Радецкимъ, отчего не спросите сперва національнаго собранія, одобряетъ ли оно такую политику? Вы не что иное, какъ орудіе національнаго собранія.“ (Одобреніе съ Горы; съ правой стороны возраженія). Г. Ларошжакленъ обвинялъ министровъ въ томъ, что переступили границы даннаго имъ уполномочія. Министры: Дюфуръ и ген. Ламорисьеръ, а также Г. Монталамберъ и другіе, защищали правительство. Наконецъ оппозиція (Гора), предложила внести въ протоколъ слѣдующее: „Какъ исполнительная власть, не спросивъ совѣта у національнаго собранія, отправила къ Чивитавеккіи вооруженныя силы, стала между Папою и Римлянами и, такимъ образомъ, преступила границы своего полномочія, то національное собраніе объявляетъ ему свое неодобреніе и переходитъ къ очереднымъ дѣламъ.“ Это предложеніе было отринуто. Биксіо и Репленъ предложили болѣе смягченную форму неодобренія; но собраніе не приняло и ея. Наконецъ большинствомъ 480 голосовъ противъ 63, принято слѣдующее предложеніе Тревнека. „національное собраніе, одобряя мѣры, принятыя правительствомъ для безопасности Его Святѣйшества, и предоставляя себѣ рѣшеніе относительно дальнѣйшихъ и непредвидимыхъ фактовъ, переходитъ къ очереднымъ дѣламъ.“

— Изъ Вѣны прибылъ сюда курьеръ, который извѣщаетъ правительство, что вѣнскій дворъ соглашается на открытіе въ Брюсселѣ переговоровъ относительно италіянскихъ дѣлъ.

— Борьба между соціалистами и такъ называемыми рѣшительными демократами, по поводу избранія президента, все еще продолжается. Здѣсь образовались два комитета, одинъ центральный комитетъ Прудони-

— P. Lamartine napisał dziś do wszystkich dzienników list, w którym je zawiadamia, że kandydatury do Prezydentostwa bynajmniéj się nie wyrzeka.

— *Gazette de France* zabrana została wczoraj w wieczór na poczcie i w jéj biurze, z powodu gwałtownego artykułu przeciw Jenerałowi Cavaignac na korzyść Ludwika Bonaparte.

— *Journal des Débats* mówi o manifeście Ludwika Bonaparte, że ten zawiera przyrzeczenie dla każdego stronnictwa, choć autor jego tylko swe imie i swe słowa ofiarować może. Dz. *National* wynurza się prawie tak samo, tylko w ostrzejszych słowach. *Siecle*, dotąd przeciwnik Ludwika Bonaparte, teraz go prawie chwali. *Courrier Francais*, który popiera P. Lamartine, oświadcza się przeciw manifestowi. Z mowy *Constitutionnela* przebija się już żal, że się przyłączył do sprawy Ludwika Bonaparte. *La Presse* pragnęłaby, aby Ludwika Bonaparte żadnego manifestu nie był wydał; ale gdy to się już stało, pochwala go i przy téj sposobności najgwałtowniejsze pociski rzuca na *Nationala*. Organa czerwonéj Rzeczpospolitéj jak i socyalizmu zachowują milczenie, prócz dz. *Reforme*, który ten manifest nazywa złym i nędznym.

— *Patrie* utrzymuje, że umiarkowane stronnictwo Zgromadzenia Narodowego, wynoszące około 550 osób, przyjęło z jednomyślném zadowoleniem manifest Ludwika Bonaparte, a mianowicie miejsce to, w którem mówi o amnestyi.

— *Courrier de la Somme* donosi, że P. Molé nie myśli popierać kandydatury Jenerała Cavaignac, ale oddawna oświadczył się za Ludwikiem Bonaparte.

— W departamentach, gdzie zaszły nowe wybory do Zgromadzenia Narodowego, wybrano Marszałka Bugeaud i P. Ney.

— Najwyższy trybunał wydał wyrok, że Ministrowie Króla Ludwika-Filipa nie podpadają żadnemu oskarżeniu; przeto P. Guizot i jego koledzy mogą wrócić do Francyi.

— Marszałek Marmont, który od 1830 roku bawi zagranicą, ma także zamiar wrócić do kraju.

Dnia 1 grudnia.

Na wczorajszém posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, przedmiotem rozpraw były sprawy Rzymskie. P. Ledru-Rollin zarzucał Władzy Wykonawczéj, iż rzeczywistym celem wysłanéj tam eskadry, jest nie obrona Papieża, ale chęć obalenia utworzonego tam liberalnego ministerstwa, i że ten krok może zaburzyć Europę. „Nie zapierajcie się— rzekł— wasza wyprawa ma cel polityczny. Ale jeżeli chcecie działać za jedno z Feldmarszałkiem Radeckim, dla czego nie zapytacie naprzód Zgromadzenia Narodowego, azali taką politykę pochwala? Wy bowiem sami nie jesteście niczém innem, jak tylko narzędziem Zgromadzenia.“ (Zadowolenie na Górze; oburzenie na stronie Prawéj). P. Larochejacqueline obwiniał Ministrów, że przestąpili granice danego sobie pełnomocnictwa. Ministrowie: Dufaure i Jen. Lamoricière, jako też P. Montalembert i inni, stawali w obronie Rządu. Nakoniec opozycya (Góra) wniosła następujący projekt do uchwały: „Ponieważ Władza Wykonawcza, nie zasięgnąwszy rady Zgrom. Narod. wysłała do Civitavecchia siłę zbrojną, stanęła między Papieżem a Rzymianami, i tym sposobem przekroczyła granice swego pełnomocnictwa: Zgromadzenie przeto Narodowe oświadcza jéj swoję naganę i przechodzi do porządku dziennego.“ Projekt ten został odrzucony. PP. Bixio i Repellin proponowali łagodniejszą formę nagany, lecz Zgromadzenie i tę odrzuciło. Nakoniec 480 głosami przeciw 63, przyjęto następujący wniosek P. Treveneuc: „Zgromadzenie Narodowe, pochwalając, środki Rządu, przedsięwzięte dla zabezpieczenia Jego Świątobliwości, i zostawując sobie rozstrzygnienie dalszych i jeszcze nieprzewidzianych wypadków, przechodzi do porządku dziennego.“

— Z Wiednia przybył tu goniec, który zawiadamia rząd, że dwór Wiedeński zezwala na otworzenie w Bruxelli układów względem interessów Włoskich.

— Walka między Socyalistami a tak nazwanemi stanowczemi demokratami, z powodu wyboru Prezydenta, toczy się ciągle. Utworzyły się tu dwa Komitety, jeden Centralny Komitet Proudhonistów, drugi Kongress wyborczy

стовъ, другой избирательный конгрессъ Ледрю Ролленистовъ. Въ *Revolution*, органѣ Ледрю-Роллена, сообщаютъ наконецъ, что избирательный конгрессъ, состоящій изъ 300 делегатовъ отъ Парижа, департаментовъ, отъ разныхъ мануфактуръ, арміи и колоній, единогласіемъ голосовъ, за исключеніемъ лишь трехъ, опредѣлилъ: „Гражданина Ледрю-Роллена предложить единственнымъ кандидатомъ въ президенты." Коммунистическій центральный комитетъ объявляетъ однако съ своей стороны, что вся соціалистская партія будетъ поддерживать своего кандидата, Г. Распайля.

— Приготовленія къ выбору президента, производятся въ Парижѣ безъ всякихъ волненій.

— Г. Маррастъ былъ вчера въ водевильномъ театрѣ, гдѣ нѣсколькими лицами былъ грубо оскорбленъ.

Англія.

Лондонъ 22 Ноября.

Королева, съ своимъ супругомъ и дѣтьми, отправилась вчера въ Осборнгоузъ, гдѣ дворъ останется по 19-е Декабря.

— Въ *Morning-Herald* пишутъ, что несогласія между Сициліею и Неаполемъ вскорѣ будутъ улажены миролюбивымъ образомъ.

— 19 числа м. м. былъ въ Лиссабонѣ министерскій переломъ, въ слѣдствіе ссоры между Гг. Сальданья и Фронтеирою, которые оба вышли изъ кабинета. Королева нетолько что приняла прошеніе перваго изъ нихъ, а какъ говорятъ, дала повелѣніе арестовать его, но опасаясь возмущенія, отмѣнила оное, послѣ чего его просили, чтобы онъ остался въ кабинетѣ.

— Изъ Нью-Іорка получены извѣстія отъ 8 с. м., въ коихъ сообщаютъ о выборѣ президента Соединенныхъ Штатовъ, происшедшемъ на канунѣ того дня. Выборъ палъ на генерала Тайлора.

— По извѣстіямъ изъ Бомбея отъ 17 Октября, положеніе англійскихъ войскъ въ Пендшабѣ вовсе не измѣнилось. Остъ-Индское правленіе постановило присоединить Пендшабъ къ англійскимъ владѣніямъ и рѣшилось предпринять большую экспедицію. Лордъ Гуфъ выступилъ съ 30,000 войска, коимъ будетъ содѣйствовать 10-тысячный отрядъ, слѣдуя вдоль Индуса. Почти всѣ начальники Сеиковъ возстали противъ Англичанъ и только Гулябъ-Сингъ сохранилъ нейтралитетъ, не потому что присягалъ на вѣрность, но какъ человѣкъ осторожный и предусмотрительный, ожидая результата возстающей борьбы. Крѣпость Говиндуръ занята сильнымъ гарнизономъ и вмѣстѣ съ фортами Амриспуромъ и Лагоромъ почитается главнѣйшею опорою англійскаго владычества въ странѣ Сеиковъ.

— Президентъ республики Либерія, Г. Робертсъ, отправился обратно въ Африку, на принадлежащемъ правительству кораблѣ.

— Торгъ Неграми, при берегахъ западной Африки, не смотря на блокаду Англичанъ, идетъ весьма дѣятельно. Наиболѣе занимаются онымъ Бразильцы и Испанцы. Англійскій флотъ, менѣе чѣмъ въ два мѣсяца, захватилъ 8 судовъ съ Неграми.

— Государственные преступники: О'Бріенъ, Мегеръ, М'Манусъ и О'Доногоэ, перевезены 16 с. м., подъ сильнымъ конвоемъ, изъ Клонмеля въ Дублинъ, для личнаго присутствованія въ судѣ Кинсбенчъ, въ которой перенесли они свое дѣло. О'Бріенъ казался больнымъ, но трое другихъ имѣли бодрый видъ. Изъ Ватерсфордскаго, Коркскаго и Лиммерикскаго графствъ, а равно изъ города Дублина, записывается много выходцевъ въ Америку.

— Судъ присяжныхъ въ Эдинбургѣ призналъ виновными хартистовъ Гамильтона и Ранкина, но опредѣленіе приговора отложено на восемь дней.

— Холера въ Лондонѣ уменьшается и становится не столь злокачественною, какъ прежде. Въ смирительномъ домѣ, въ Мильбанкѣ, въ которомъ болѣзнь сія сильно свирѣпствовала, прекратилась она совсѣмъ. Извѣстія изъ Вулича также благопріятны.

— Третьяго дня скончался скоропостижно бывшій секретарь адмиралтейства, сэръ Джонъ Барроу: послѣ утренней прогулки, за завтракомъ, онъ пораженъ былъ апоплексическимъ ударомъ.

Ledru-Rollinistów. *Revolution*, organ Ledru-Rollina, donosi nareszcie wielkiemi głoskami, że Kongress wyborczy, z 300 delegowanych z Paryża, z departamentów, od różnych rękodzielni, od armii i kolonij złożony, jednomyślnością głosów, mniéj 3-ch, postanowił: „Obywatela Ledru-Rollin na jedynego kandydata do Prezydentostwa zaproponować." Komunistowski Centralny Komitet oświadcza jednakże ze swéj strony, że całe Socyalistowskie stronnictwo obstaje za swym kandydatem Raspailem.

— Przygotowania do wyboru Prezydenta odbywają się bez żadnéj niespokojności w Paryżu.

— P. Marrast był wczoraj w teatrze Wodewilów, gdzie przez kilka osób został po grubiańsku obrażony.

Anglia.

Londyn, 22 listopada.

Królowa wyjechała wczoraj z małżonkiem swoim, całą rodziną i dworem do Osbornehouse, gdzie do d. 19 grudnia zabawi.

— *Morning-Herald* donosi, że nieporozumienia między Sycylią a Neapolem blizkie są załatwienia drogą pokoju.

— W Lizbonie d. 19 b. m. było przesilenie gabinetowe, w skutku zaszłych sporów między PP. Saldanha a Fronteira, którzy oba złożyli swe urzędy. Królowa, nietylko przyjęła prośbę piérwszego, ale nawet, jak mówią, wydała rozkaz uwięzienia go, który następnie, z obawy zaburzeń, cofnęła; poczém proszono go, aby pozostał w gabinecie.

— Według doniesień datowanych 8-go listopada z New-York, głównym wypadkiem w Stanach-Zjednoczonych był wybor Prezydenta, dokonany dnia poprzedniego. Wybór ten padł na Jenerała Taylor.

— Według doniesień z Bombay, z d. 17 października, stanowisko wojsk Angielskich w Pendszabie w niczém się nie zmieniło. Zarząd Indyjski postanowił wcielić Pendszab do posiadłości Angielskich, i z tego powodu przedsięwziął wyprawę na wielki rozmiar. Lord Gough wyruszy z 30,000-ém wojskiem, a jednocześnie wspierać go będzie 10,000-ny korpus, posuwający się wzdłuż Indusu. Prawie wszyscy naczelnicy Seików powstali przeciw Anglikom; sam tylko Ghulab-Sing zachowuje neutralność, nie dla poprzysiężonéj wierności, lecz z powodu przezorności roztropnéj, czeka bowiem na wypadek walki. Twierdza Govindhur jest silnie osadzona, i łącznie z warowniami Armispur i Lahorą, uważaną jest za główną podparę potęga Angielskiéj w krajach Seików.

— Prezydent Rzeczypospolitéj Liberia, P. Roberts, odpłynął z powrotem do Afryki, na okręcie rządowym.

— Handel niewolnikami przy brzegach zachodniéj Afryki, mimo blokady Angielskiéj, idzie nader czynnie. Najwięcéj zajmują się nim Brezylianie i Hiszpania. Fleta Angielska, w niespełna dwóch miesiącach, zabrała 8 statków, wiozących niewolników.

— Więźniowie stanu: O'Brien, Meagher, M'Manus i O'Donoghoe, d. 16 b. m. przewiezieni zostali pod mocną strażą z Clonmel do Dublinu, w celu stawienia się osobiście przed sądem Queensbench, do którego się odwołali. O'Brien zdawał się słabym, lecz inni trzéj wyglądali czerstwo. Z Hrabstwa Waterf rd, Cork i Limerick, tudzież z miasta Dublina, zapisuje się wiele wychodźców do Ameryki.

— Sąd przysięgłych w Edymburgu uznał winnymi Chartystów Hamiltona i Rankina; wydanie wyroku jednak odłożył do dni ośmiu.

— Cholera tutaj zmniejsza się i staje się łagodniejszą. W domu kary, w Milbank, gdzie silnie grassowała, ustała zupełnie. Również i wiadomości z Woolwich brzmią pomyślniéj w tym względzie.

— Onegdaj zakończył nagle życie Sir John Barrow, były sekretarz admiralicyi, który przy śniadaniu, po ranniéj przechadzce, tknięty został apoplexyą.

Германія.

Альтенбургъ, 29 *Ноября*.

Наша владѣтельная герцогиня Амалія Терезія, скончалась вчера, послѣ продолжительной болѣзни. Она родилась 28 Іюня 1779 г. и вступила въ брачный союзъ съ нашимъ герцогомъ 24 Апрѣля 1817 года.

30 *Ноября*.

Владѣтельный герцогъ Іосифъ отказался отъ управленія герцогствомъ, въ пользу своего брата, Георга, оставивъ за собою только титулъ герцога Саксонскаго.

Италія.

Римъ, 18 *Ноября*.

Новое министерство составилось еще невполнѣ. Мамiани болѣнъ въ Генуѣ, и Лунати пока еще не принялъ портфеля. Даже Росмини отказался отъ предсѣдательствованія въ совѣтѣ министровъ и отъ предложеннаго ему портфеля. Въ слѣдствіе того, монсиньйоръ Муццарелли назначенъ министромъ-президентомъ, депутаты до-сихъ-поръ не собрались въ достаточномъ числѣ. Городъ по наружности спокоенъ. Всю ночь раздавались радостныя восклицанія и пѣсни.

— Вчера, утромъ, новое министерство объявило швейцарскую стражу папскаго дворца распущенною, и она тотчасъ же была обезоружена. Караулы, которые занимала она немедленно заняты національною гвардіею.

— Третьяго дня, во время смятенія и нападенія на квиринальскій дворецъ убитъ былъ, въ этомъ же дворцѣ (быть можетъ случайно), знаменитый археологъ, монсиніоръ Пальма, пораженный въ грудь пулею, влетѣвшею въ окно. Лица, бывшія въ свитѣ Его Святѣйшества въ продолженіе сихъ жалкихъ событій, не могутъ довольно надивиться его непоколебимому спокойствію, религіозному самопожертвованію, добротѣ и истинно сверхъестественной твердости души. Выстрѣлы раздавались подъ окнами: одна пуля влетѣла въ залу, гдѣ находился Папа окруженный чужестранными посланниками, прибывшими къ нему при первомъ извѣстіи объ опасности. Въ эту минуту донесли ему о смерти монсиніора Пальмы. Глубокая скорбь изобразилась на лицѣ его. Потомъ отошелъ онъ нѣсколько въ сторону и сказалъ къ окружающимъ: „Позвольте мнѣ минуту помолиться. Эти люди — присовокупилъ, указывая рукою на площадь передъ дворцомъ, — очень нуждаются въ молитвахъ.“ Составъ новаго министерства Папа утвердилъ лишь тогда, когда убѣдился, что это былъ единственный способъ прекратить кровопролитіе. Если бы Папа не согласился на требованіе инсургентовъ и не утвердилъ предложеннаго ему ими списка министрамъ, дворцовыя ворота должны были быть выбиты ядрами и самый дворецъ сожженъ. Пушка, которая была поставлена противъ воротъ Папскаго дворца, имѣетъ названіе *св. Петра*.

— Значительнѣйшая часть кардиналовъ оставила Римъ; въ числѣ прочихъ кардиналъ Ламбрускини, ушелъ переодѣтый драгуномъ. Возмутители напали на его квартиру ночью, но уже послѣ его выѣзда, и истребили въ ней все что нашли.

— Объ умерщвленіи министра Росси сообщаютъ слѣдующее: „Росси, въѣхавъ въ ворота палаты депутатовъ, былъ встрѣченъ свистомъ. Онъ вышелъ изъ кареты и улыбнулся. Еще не дошедши до лѣстницы, онъ получилъ въ бокъ ударъ, заставившій его быстро поворотить голову, отъчего шея его не только обнажилась, но и пришла въ напряженное состояніе. Въ эту минуту, рука какого-то злодѣя нанесла несчастному смертельный ударъ. Министръ спокойно закрылъ рану носовымъ платкомъ и сказалъ сопровождавшему его г-ну Ригетти: „Это ничего.“ Но едва онъ сдѣлалъ еще нѣсколько шаговъ, какъ упалъ безъ чувствъ.“ Присутствовавшій при семъ старшій его сынъ, бросился съ отчаяніемъ на тѣло отца, и непремѣнно раздѣлилъ бы его участь, если бы окружавшіе не оттолкнули убійцу, хотѣвшаго покуситься и на его жизнь. Убійца ушелъ неузнанный. Оставшаяся вдова и дѣти угрожаемы были того же вечера, необузданною толпою, которая съ факелами въ рукахъ плясала передъ ихъ домомъ, около разведеннаго огня, и, требовала ихъ головы. Французскій посланникъ, князь Даркуръ далъ

Niemcy.

Altenburg, 29 *listopada*.

Nasza panująca Xiężna Amalia Teressa zakończyła wczoraj życie po długich cierpieniach. Urodziła się 28 czerwca 1799 roku, a zaślubiona została naszemu Xięciu 24 kwietnia 1817.

Dnia 30 *listopada*.

Panujący Xiąże Józef, złożył dziś rządy Państwa na rzecz swego brata, Xięcia Jerzego, pozostawując sobie tytuł Xięcia Saskiego.

Włochy.

Rzym, 18 *listopada*.

Nowe Ministerstwo nie jest jeszcze zupełnie utworzone. Mamiani, jak słychać, chory jest ciężko w Genui; Lunati dotąd jeszcze swego wydziału nie objął, a zaś Rosmini odmówił stanowczo przyjęcia Prezesostwa Rady Ministrów i ofiarowanego sobie Ministerstwa. W skutek tego, Prezesem Ministrów mianowany jest Mons. *Muzzardelli*. Deputowani dotąd jeszcze nie zebrali się w dostatecznéj liczbie. Miasto jest na pozór spokojne. Przez całą przeszłą noc rozlegały się wszędzie radośne okrzyki i pieśni.

— Wczoraj rano, nowe Ministerstwo ogłosiło straż Szwajcarską Papiezkiego pałacu za rozwiązaną, która też w skutek tego natychmiast rozbrojoną została. Zajmowane dotąd przez nią odwachy zajęła gwardya narodowa.

— Podczas onegdajszych zaburzeń i szturmowania do Kwirynalskiego pałacu, został zabity tamże, (zdaje się, że przypadkowo), znakomity archeolog, Monsignor Palma, ugodzony w pierś kulą, która wpadła przez okno. Osoby, które były w orszaku Ojca św. podczas trwania tych okropnych wypadków, nie mogą się dosyć wydziwić Jego niezachwianéj spokojności, religijnéj rezygnacyi, słodyczy i mocy duszy prawdziwie nadnaturalnéj. Strzały rozlegały się pod oknami, jedna z kul wpadła do sali, gdzie się znajdował, otoczony Posłami mocarstw zagranicznych, którzy na piérwszą wiadomość o niebezpieczeństwie pośpieszyli ku niemu. W téj chwili doniesiono mu o śmierci Mons. Palma. Głęboka boleść wyraziła się na jego twarzy. Usunął się nieco na stronę i rzekł do otaczających: „Pozwólcie mi się chwilę pomodlić. Ci ludzie — dodał wskazując ręką na plac przed pałacem — potrzebują bardzo modlitew.“ — Podany mu przez rokoszan skład nowego Ministerstwa, potwierdził dopiéro wtenczas, gdy się przekonał, że to był jedyny sposób zapobieżenia rozlewowi krwi. Jakoż jeśliby ociągał się dłużéj, bramy pałacu miały być wybite kulami i sam pałac spalony. Działo, które było wymierzone przeciw bramie Papiezkiego pałacu, nosi nazwę *Piotra św.*

— Większa część Kardynałów opuściła Rzym; między innymi Kardynał Lambruschini, który uszedł przebrany za dragona. Burzyciele wpadli do jego mieszkania w nocy, ale już po jego odjeździe, i zniszczyli w niém wszystko co znaleźli.

— O zamordowaniu Ministra Rossi udzielają następujących szczegółów: „P. Rossi wjeżdżając w bramę pałacu Izby Deputowanych, przyjęty był przez tłum świstaniem. Na ustach jego widziano ironiczny uśmiech, podczas gdy wysiadał z powozu. W chwili, gdy miał już wchodzić na wschody, został uderzony laską po boku; zwrócił więc szybko głowę w tę stronę, i przez to obnażył szyję, któréj się też muskuły przez to poruszenie napięły. W téj chwili ręka mordercy zadała mu w nię śmiertelny cios sztyletem. Minister zakrył spokojnie ranę chustką od nosa, i rzekł do towarzyszącego mu P. Righetti: „To nic!“ — lecz zaledwo postąpił kroków parę, upadł bez zmysłów i natychmiast skonał. Obecny przytém starszy syn jego, rzucił się z rozpaczy na ciało ojca, i byłby bezwątpienia los jego podzielił, gdyby otaczający nie odparli mordercy, który się i na życie jego chciał targnąć. Zabójca uszedł niepoznany. Pozostała wdowa i dzieci zagrożone były tegoż wieczora, przez rozpasaną tłuszczę, która z pochodniami w ręku tańczyła przed domem, około rozpalonych przez siebie ognisk, i śpiewając tryumfalne pieśni, domagała się ich głowy. Poseł francuzki, Xiąże d'Harcourt dał schronienie w swoim pałacu téj nieszczęśliwéj rodzinie. Na-

убѣжище въ своемъ дворцѣ этому несчастному семейству. На другой день сыновья умерщвленнаго хотѣли видѣть тѣло своего отца, и не смотря на сопротивленіе національной гвардіи, насильно ворвались въ комнаты, гдѣ покоилось. Тамъ младшій, служившій въ отрядѣ италіянскихъ волонтеровъ, терзаемый скорбію, сорвалъ съ себя кокарду и эполеты и попирая оные ногами въ присутствіи всѣхъ, отказался отъ защищаемаго имъ донынѣ дѣла, обагреннаго невинною кровью его отца. Зрители были растроганы этимъ, и никто не воспрепятствовалъ ему выйти; за симъ несчастный молодой человѣкъ, вмѣстѣ съ своимъ братомъ, обратился къ Его Святѣйшеству и упавъ передъ нимъ на колѣни, умолялъ о справедливой мести. „Дѣти мои! — сказалъ имъ Папа, поднимая ихъ съ умиленіемъ — только суду Божію можемъ мы нынѣ предоставить это.“ Если можно вѣрить предсказаніямъ, которыя вѣра нашихъ предковъ приписывала небеснымъ явленіямъ, то необыкновенный въ сихъ странахъ феноменъ, появившійся вчера надъ Римомъ, не могъ предстать въ болѣе соотвѣтственное время для того, чтобы напомнить Римлянамъ, что Небо не смотритъ равнодушно на своеволіе и убійства народа: на оскорбленіе церкви и престола, въ лицѣ первосвященника и государя, въ лицѣ Пія IX! — Вотъ какъ сіе явленіе описываютъ мѣстныя газеты: „Вчера было здѣсь почти неслыханное у насъ явленіе сѣвернаго сіянія. Оно показалось въ 10 часовъ вечера и въ продолженіе цѣлаго часа обливало небо кровавымъ цвѣтомъ на сѣверо-востокѣ и сѣверо-западѣ, гдѣ отъ горизонта вытянулось нѣсколько параллельныхъ голубоватыхъ полосъ, которые стояли неподвижаемо, между тѣмъ, какъ на сѣверо-востокѣ, багровое сіяніе, распространялось болѣе и болѣе въ направленіи къ востоку. Наконецъ, обѣ массы слились, и на всю сѣверную часть неба пало дугое красное покрывало, за которымъ звѣзды сіяли спокойно и ясно. Въ это время замѣчено много падающихъ звѣздъ, но только на сѣверо-западѣ; гдѣ послѣ, въ томъ же направленіи, сверкала также молнія.

zajutrz synowie zamordowanego chcieli widzieć ciało swego ojca, i pomimo oporu gwardyi narodowéj, wdarli się gwałtem do izby, gdzie było złożone. Tam młodszy, który służył w oddziale ochotników Włoskich, uniesiony synowską boleścią, zerwał z siebie kokardę i szlify i depcąc je w obec wszystkich, wyprzysiągł się bronionéj dotąd sprawy, niewinną krwią ojca jego skalanéj. Wzruszenie widzów było takie, iż mu nikt nie tamował wyjścia; poczém nieszczęśliwy młodzieniec, wraz z bratem, udali się do Ojca św., i upadłszy przed nim na kolana, domagali się słusznéj pomsty nad zabójcami wiernego jego sługi i Ministra. „Dzieci moje! rzekł im Pius IX, podnosząc ich z rozrzewnieniem — „przed sąd tylko Boga żywego zapozwać ich dzisiaj możemy.“ — Jakoż, jeżeli wierzyć przepowiedniom, które wiara przodków przed laty przywiązywała do zjawisk niebieskich, niezwyczajny w tych krajach fenomen, jaki wczoraj ukazał się nad Rzymem, nie mógł przyjść w stosowniejszą porę, aby przypomnieć Rzymianom, że Niebo nie patrzy obojętnie na swawolę i morderstwa ludu: na obrazę Kościoła i Tronu, w osobie Najwyższego Kapłana i Monarchy, w osobie Piusa IX! — Oto jest jak go opisują miejscowe dzienniki: „Mieliśmy tu wczoraj niesłychane prawie u nas zjawisko zorzy północnéj. Zaczęło się o 10-éj wieczorem. Przez całą godzinę Niebo gorzało krwawym blaskiem z dwóch stron: północno-wschodniéj i północno-zachodniéj, gdzie nadto ukazało się na horyzoncie wiele jasnych, błękitnych, równoległych słupów, które stały nieruchome na miejscu, podczas gdy na północno-wschodzie jasność rozszerzała się coraz bardziéj w kierunku ku Wschodowi. Nakoniec obie te łuny połączyły się z sobą, i cała północna część Nieba pokryła się w półkole jakby czerwoną zasłoną, przez którą widać było spokojnie pałające gwiazdy. W tymże czasie widziano mnóstwo spadających gwiazd, ale tylko w stronie północno-zachodniéj, gdzie też później, w tymże kierunku, błyskały błyskawice.

— Пишутъ изъ Болоньи: „Гарибальди вошелъ съ торжествомъ въ Болонью Невозможно представить себѣ, до чего простирается господствующая здѣсь анархія. Одинъ Богъ знаетъ, чѣмъ все это кончится, Коммунизму здѣсь раздолье: всякій негодяй безбоязненно идетъ въ лавки и требуетъ, что ему угодно. За неисполненіемъ этихъ требованій слѣдуютъ ужасныя угрозы, которыя, къ сожалѣнію, часто приводятся въ дѣйствіе.“

— Piszą z Bolonii: „Garibaldi wszedł do naszego miasta i został uroczyście przyjęty. Bóg jeden wie, na czém to wszystko się skończy. Kommunizm panuje tu w pełni. Każdy pierwszy łotr idzie śmiało do sklepów, i każe dawać sobie darmo, co żąda. Za odmówieniem następują pogróżki, które, na nieszczęście, zbyt często przychodzą do skutku.“

НОВѢЙШІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Берлинъ, 6 Декабря.

Въ сегодняшней газетѣ *Staats-Anzeiger* напечатанъ слѣдующій Королевскій декретъ:

„Мы Фридрихъ-Вильгельмъ, Божіею Милостію Король Прусскій и проч. Изъ представленнаго намъ рапорта нашего статсъ-министерства о послѣднихъ засѣданіяхъ созваннаго, для совмѣстнаго составленія уложенія, національнаго собранія, мы возъимѣли, къ глубокому нашему прискорбію, то убѣжденіе, что великое дѣло, для котораго было это собраніе созвано, не можетъ быть съ нимъ продолжаемо безъ нарушенія величія нашей короны и сопряженнаго съ тѣмъ благосостоянія государства. За тѣмъ по предложенію нашего статсъ-министерства, мы опредѣляемъ нижеслѣдующее: Ст. 1. Собраніе, созванное для составленія уложенія, симъ распускается. Ст. 2. Нашему статсъ министерству предписывается приведеніе въ исполненіе сего постановленія. — Потсдамъ, 5 го Декабря 1848 года. — *Фридрихъ-Вильгельмъ.* — Статсъ-Министерство: Графъ *Бранденбургъ*, *Ладенбергъ*. *Штрота*. *Мантейфель*. *Райнтетенъ*. *Гейдтъ*.

— За симъ *Staats-Anz.* сообщаетъ докладъ кабинета о дѣйствіяхъ національнаго собранія въ Бранденбургѣ и мнѣніе, чтобы Король распустилъ это собраніе и самъ отъ себя даровалъ государству уложеніе, представленное Его Величеству министрами, въ которомъ были въ виду: данное Королемъ обѣщаніе въ Мартѣ, постановленія Франкфуртскаго сейма и приготовленные труды національн. собранія, съ тѣмъ, что это уложеніе будетъ предложено для соображенія палатамъ, которыя немедленно будутъ созваны.

— Далѣе сія же газета сообщаетъ вышеупомянутое уложеніе Прусскаго Государства, состоящее изъ 112

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI.

Berlin, 6 grudnia.

W dzisiejszéj gazecie *Staats-Anzeiger* czytamy następujący dekret Królewski:

„My Fryderyk Wilhelm, z Bożéj Łaski Król Pruski, i t. d. Z dołączonego raportu naszego ministerstwa Stanu o ostatnich posiedzeniach dla zwołanego ułożenia Ustawy Zgromadzenia Narodowego, powzięliśmy, z głęboką naszą boleścią, to przekonanie, że wielkie udzieło, do którego to Zgromadzenie powołanem zostało, nie może przez nie być daléj prowadzone bez pogwałcenia godności naszéj korony i nadwerężenia nierozłącznego z nią dobra kraju. Na wniosek zatém naszego ministerstwa Stanu, stanowimy co następuje: Art. 1. Zwołane do ułożenia Ustawy Zgromadzenie rozwiązuje się niniejszém. Art. 2. Naszemu ministerstwu Stanu poleca się wykonanie tego rozporządzenia. — Potsdam 5 grudnia 1848 r. — *Fryderyk Wilhelm.* — Ministerstwo Stanu: Hr. *Brandenburg*. *Ladenberg*. *Strotha*. *Manteuffel* *Rintelen*. *Heydt*.

— Następnie *Staats-Anz.* obejmuje wyż rzeczony raport gabinetu o działaniach Zgromadzenia Narodowego w Brandenburgu, i wniosek aby Król toż Zgromadzenie rozwiązał, i nadał sam krajowi Ustawę, przez Ministrów mu przedstawioną, w któréj miano wzgląd na obietnice Króla w marcu, na postanowienia Sejmu Frankfurtskiego, i na zapadłe już uchwały Zgromadzenia Narodowego, z tém zastrzeżeniem, że taż ustawa przedstawioną będzie do przejrzenia Izbom, natychmiast zwołać się mającym.

— Daléj zawiera taż gaz. *Staats-Anzeiger* wyżéj wzmiankowaną ustawę dla monarchii Pruskiéj, z art. 112

статей. Въ 60-й статьѣ сего уложенія сказано: что законодательная власть будетъ исполняема Королемъ и двумя палатами. Первая Палата состоитъ изъ 180 членовъ, избираемыхъ провинціальными представителями, областными и окружными, и существуетъ 6 лѣтъ. Вторая палата состоитъ изъ 350 членовъ, избираемыхъ избирателями, избранными по одному изъ 250 душъ; существованіе сей палаты опредѣлено на три года.

— Наконецъ послѣ уложенія, слѣдуетъ королевская грамота, отъ 5 Декабря, созывающая законодательныя палаты въ Берлинъ на 26-е Февраля 1849 года. Съ этою цѣлію 22 Января соберутся всѣ первоначальные избиратели (*Urwähler*) по всей странѣ, для избранія избирателей, пользующихся правомъ избирать членовъ второй палаты; 29 Января сіи же первоначальные избиратели соберутся для избранія избирателей, пользующихся правомъ избирать членовъ первой палаты; 5 Февраля соберутся избиратели, избранные 22 Января, а 12 Февраля избиратели избранные 29 Января, для избранія: первые членовъ второй палаты, вторые членовъ первой палаты.

Вѣна, 3 Декабря.

Въ Вѣнской газетѣ напечатано:

Ольмюцъ, 2 Декабря. Сегодняшняго числа, въ 8 часовъ утра, въ коронаціонной залѣ дворца князя епископа Ольмюцкаго, собрались всѣ присутствующіе здѣсь члены Императорскаго семейства, а также всѣ министры, придворные чины и прибывшіе изъ Вѣны. Князь Виндишгрецъ и Кроатскій Банъ Іеллашичь.

Вскорѣ за симъ вошли въ залу, въ предшествіи генералъ-адъютанта, генералъ-маіора князя ф. Лобковицъ, а также находящихся случайно въ Кремсирѣ: оберъ-гофмаршала Ландграфа ф. Фирштенберга и оберъ-гофмейстерины Ландграфини ф. Фирштенбергъ, Ихъ Величества Императоръ и Императрица, и заняли вмѣстѣ съ присутствовавшими членами Императорской фамиліи, приготовленныя для нихъ мѣста.

Его Императорское Величество объявилъ за симъ собранію, что по важнымъ поводамъ положилъ отказаться отъ короны въ пользу своего племянника, эрцгерцога Франца-Іосифа, по отреченіи брата Его Величества, эрцгерцога Франца-Карла, отъ права наслѣдства.

Акты были прочитаны княземъ Шварценбергомъ, министромъ Императорскаго двора, и актъ отреченія отъ короны подписанъ былъ Его Импер. Величествомъ и Его Импер. Высочествомъ эрцгерцогомъ Францемъ-Карломъ, а министръ Императорскаго дома контрасигнировалъ его.

Потомъ Ихъ Импер. Величества поздравили своего племянника, какъ царствующаго Императора.

Его Имп. Вел Францъ-Іосифъ 1-й принялъ за симъ поздравленіе всѣхъ присутствовавшихъ членовъ семейства, а также прочихъ свидѣтелей.

Сей торжественный актъ заключенъ былъ чтеніемъ и подписаніемъ всѣми присутствовавшими составленнаго объ ономъ протокола.

Парижъ, 2 Декабря.

Во вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія генералъ Кавеньякъ прочиталъ слѣдующую телеграфическую депешу: „Марсель, 28-го Ноября, въ 6 часовъ. Изъ Чивита-Веккіи, 24 Ноября, въ 3 часа ночи. Французскій консулъ министру иностранныхъ дѣлъ въ Парижѣ: Папа, 24 Ноября въ 5 часовъ пополудни, внезапно выѣхалъ изъ Рима. Онъ сѣлъ на корабль Тенаръ, и отправился во Францію. Римъ спокоенъ.“ По объявленію министра публичныхъ работъ Вивіена, министръ просвѣщенія и духовныхъ дѣлъ Фрелонъ посланъ въ Марсель, для принятія тамъ Пія IX, который поѣхалъ изъ Рима въ неаполитанскую крѣпость Гаэту, имѣлъ тамъ намѣреніе сесть на корабль Тенаръ, и прибылъ въ Марсель.

złożoną. Między innemi w art. 60 powiedziano: że Władza Prawodawcza wykonywaną będzie przez Króla i dwie Izby. Izba piérwsza składa się z 180 członków, obieranych przez delegowanych wyborców prowincyonalnych, obwodowych i okręgowych, i trwa 6 lat. Izba druga składa się z 350 członków, wybieranych też przez delegowanych wyborców, którzy sami wybierani będą po jednemu z każdych 250 dusz; czas trwania téj Izby ustanowiony został na lat 3.

— Nareszcie po Ustawie, następuje Patent Królewski, daty 5 grudnia, zwołujący Izby Prawodawcze do Berlina na dzień 26 lutego 1849 roku. W tym celu d. 22 stycznia zbiorą się wszyscy pierwotni wyborcy (Urwähler) w całym kraju, dla wybrania delegowanych, mających prawo wybierania członków Izby drugiéj; d. 29 stycznia ciż pierwotni wyborcy dla wybrania delegowanych mających prawo obierania członków Izby piérwszéj; d. 5 lutego wyborcy wybrani d. 22 stycznia, a d. 12 lutego wyborcy wybrani d. 29 stycznia, dla obrania: piérwsi członków Izby drugiéj, drudzy członków Izby piérwszéj.

Wiedeń, 3 grudnia.

Czytamy w *Gazecie Wiedeńskiéj*:

„*Ołomuniec*, 2 *grudnia*. W dniu dzisiejszym o godz. 8-éj rano, zgromadzili się w sali Koronacyjnéj pałacu Xięcia Biskupa Ołomunieckiego, wszyscy obecni tutaj Członkowie Najjaśniejszéj Rodziny Cesarskiéj, tudzież wszyscy Ministrowie, Urzędnicy Dworu, i przybyli z Wiednia Xiąże Windischgrätz i Ban Kroacyi Jełłaczyc.

Wkrótce potém weszli, poprzedzeni przez Jeneralnego Adjutanta, Jenerał-Majora Xięcia v. Lobkowitz, mając za sobą obecnych przypadkowo w Kremsier: W. Marszałka Dworu, Landgrafa v. Fürstenberg, i W. Ochmistrzynię Dworu, Landgrafowę v. Fürstenberg, Ich Ces. Mość Cesarz i Cesarzowa, i zasiedli, wraz z obecnemi członkami Rodziny Cesarskiéj, przygotowane dla nich miejsca.

Jego Cesarska Mość oświadczył następnie Zgromadzeniu, że z ważnych powodów postanowił złożyć koronę na rzecz swego synowca, Arcy-Xięcia Franciszka-Józefa, po zrzeczeniu się nań, jako na syna, przez brata J. C. Mości, Arcy-Xięcia Franciszka-Karola, praw następstwa, które mu naprzód służą.

Akta dotyczące tego zostały odczytane przez Xięcia Schwarzenberga, Ministra Domu Cesarskiego, akt zaś abdykacyi podpisanym został przez Jego Ces. Mość i przez J. C. W. Arcy-Xięcia Franciszka-Karola, a Minister Domu Cesarskiego kontrasygnował go.

JJ. CC. Mości powitali następnie swego synowca, jako Panującego Cesarza. Poczém Najjaśniejszy Cesarz Franciszek-Józef I, przyjął hołd wszystkich obecnych Członków Rodziny, oraz innych świadków.

Ten uroczysty akt zakończony został odczytaniem i podpisaniem przez wszystkich obecnych protokołu o nim spisanego.“

Paryż, 2 grudnia.

Na wczorajszém posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, Jenerał Cavaignac odczytał następną telegraficzną depeszę: „*Marsylia*, 28 *listopada*, o *godzinie* 6-*éj*. *Z Civitavecchia*, 24 *listopada* o *godzinie* 3-*éj w nocy*. *Francuzki Konsul do Ministra spraw zagranicznych w Paryżu:* Papież d. 24 listopada o godzinie 5-éj z południa, tajemnie wyjechał z Rzymu. Wsiadł na okręt *Tenar*, i udał się do Francyi. Rzym jest spokojny.“ Według doniesienia Ministra robót publicznych, P. Vivienne, Minister oświecenia i spraw duchownych, P. Fréslon, posłany został do Marsylii dla przyjęcia tam Piusa IX, który z Rzymu udał się naprzód do Neapolitańskiéj twierdzy Gaëty, i miał tam wsiąść na okręt *Tenar*, aby płynąć do Marsylii.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 7-го Декабря 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А Мухинъ.*